

Ευαγγελισμός: Η Παναγία και η Σωτηρία του κόσμου

[Ορθοδοξία](#) / [Θεολογία](#)

[Ηρακλής Ρεράκης, Καθηγητής Παιδαγωγικής-Χριστιανικής Παιδαγωγικής Α.Π.Θ.](#)

Ο Τριαδικός Θεός, διά των Προφητών Του στην Παλαιά Διαθήκη, είχε προαναγγείλει το θέλημά του, να απελευθερώσει τους ανθρώπους από τις συνέπειες της πτώσεως, με τον μυστηριακό και σωτήριο ερχομό του Θεού Λόγου στον κόσμο.

Όταν ήλθε το πλήρωμα του χρόνου, ο Θεός απέστειλε, με τον Άγγελό Του, το ελπιδοφόρο αυτό μήνυμα στην Παρθένο Μαρία. Έχει μεγάλη σημασία να γνωρίζουμε όλοι οι άνθρωποι όλα όσα περιέχονται στον διάλογο ανάμεσα στον Άγγελο και στην Παρθένο Μαρία, καθώς σε αυτόν γίνεται σαφές πως η σωτηρία της ανθρωπότητας αποτελεί θέλημα και δωρεά Θεού, που δίδεται στην Παρθένο, ως εκπροσώπου του ανθρωπίνου γένους, όχι, όμως, ως εντολή, αλλά ως πρόταση – αγγελία, που προσδοκά την ελεύθερη θετική ανταπόκρισή της αλλά και την ανταπόκριση και συνέργεια του κάθε ανθρώπου ξεχωριστά.

Γνωρίζουμε επίσης ότι θέλημα Θεού ήταν για τους Πρωτόπλαστους να φτάσουν με

τη δική τους ελεύθερη συγκατάθεση στη Θέωση, αλλά πως εκείνοι, επέλεξαν την έπαρση και την παρακοή, με αποτέλεσμα να χάσουν τον Παράδεισο και πολλές άλλες δωρεές, να εκπέσουν στην αμαρτωλή και μακράν του Θεού κατάσταση και να γίνουν, έκτοτε, έρμια του θελήματος του διαβόλου.

Η Παρθένος Μαρία, όμως, αισθανόταν διαφορετικά την ευθύνη της για το ανθρωπίνο γένος και ακολούθησε τον αντίθετο δρόμο, διορθώνοντας την ανυπακοή των γεννητόρων της ανθρωπότητας Αδάμ και Εύας υπακούοντας στο θέλημα του Θεού, με εκείνη την υπέροχη έκφραση της ταπεινότητας: «ιδού η δούλη Κυρίου, γένοιτό μοι κατά το ρήμα σου» (Λουκ. 1 38), ανοίγοντας έτσι τον δρόμο της απελευθέρωσης των ανθρώπων από τη δουλεία του διαβόλου.

Αυτό το γεγονός της ευλογημένης υπακοής της Παναγίας στο θεϊκό θέλημα, να δεχθεί δηλαδή στην παρθενική της μήτρα να σαρκωθεί και να γεννηθεί ο Θεός και σωτήριος Λόγος, εορτάζει η Εκκλησία μας, με τον Ευαγγελισμό (καλή αγγελία) της

ανθρωπότητας.

Γι' αυτό στον κανόνα των Χαιρετισμών, που ψάλλονται προς τιμήν Της Θεοτόκου, οι πιστοί την υμνολογούν, ως «την ανάκλησιν του πεσόντος Αδάμ», ως εκείνη «διής, η αρά εκλείπει και η χαρά εκλάμπει», και «διής ελύθη παράβασις και ηνοίχθη Παράδεισος».

Ο Ευαγγελισμός, για την ορθόδοξη Εκκλησία, αποτελεί ένα Θαύμα, ένα μυστήριο, που δεν μπορεί να κατανοηθεί, λογικά, παρά μόνον να πιστευτεί υπερβατικά. Είναι η υπέρ λόγον και έννοιαν απόφαση του Δημιουργού Θεού, να εισέλθει «αυταπάγγελτος» στον κόσμο ο Υιός Του, προκειμένου να ανοίξει και να δείξει τον δρόμο της επιστροφής και της σωτηρίας στον άνθρωπο.

Έτσι, του προσφέρει μια νέα ευκαιρία, για να μπορέσει, με τη δική Του χάρη, να ακυρώσει την καταραμένη ανυπακοή και έπαρση των Πρωτοπλάστων.

Είναι ακατανόητο θαύμα, επίσης, διότι ποτέ δεν ακούστηκε ούτε υπήρξε, ούτε θα ξαναυπάρξει μια Παρθένος, με φύση και σάρκα ανθρώπινη, που να έχει γίνει μητέρα και μάλιστα Μητέρα του ίδιου του Θεού! Απίστευτο και ακατανόητο αυτό που ακούει από τον Άγγελο η Παρθένος Μαρία: «Μη φοβού Μαριάμ, εύρες γαρ χάριν παρά τω Θεώ... Και ιδού συλλήψη εν γαστρί και τέξη Υιόν και καλέσεις το όνομα αυτού Ιησούν. Ούτος έσται μέγας και Υιός Υψίστου κληθήσεται».

Η Παρθένος ξαφνιάζεται και απορεί λέγοντας: «Πώς έσται τούτο, επεί άνδρα ου γινώσκω;» και εκείνος της απαντά: «Πνεύμα Άγιον επελεύσεται επί σε και δύναμις Υψίστου επισκιάσει σοι. Διό το γενώμενον εκ σου Άγιον κληθήσεται Υιός Θεού» (Λουκ. 1, 28- 35).

Το μήνυμα αυτό καθιστά σαφές ότι στη σύλληψη της Παρθένου υπάρχει μόνον η επενέργεια του Παναγίου Πνεύματος και η αποδοχή της από την ίδια. Και όπως γράφει ο Άγιος Γρηγόριος ο Παλαμάς: «Από κείνη τη στιγμή, ευθύς ο Θεός Λόγος σαρκώθηκε στην άχραντη κοιλία της. Ποιος άνθρωπος μπορεί να συλλάβει το βάθος του Μυστηρίου του Ευαγγελισμού;

Ο Θεός Λόγος, γίνεται εκείνο που δεν ήταν, δηλαδή άνθρωπος. Και γινόμενος άνθρωπος, μένει πάλι εκείνο που ήταν, δηλαδή Θεός. Αλλά και η Παναγία έγινε εκείνο που δεν ήταν, δηλαδή Μητέρα και έμεινε εκείνο που ήταν πρώτα, δηλαδή Παρθένος! Μυστήρια, που αν δεν πιστεύει ο άνθρωπος στην αγάπη και στην παντοδυναμία του Θεού, όσο και να παιδέψει το μυαλό του, δεν πρόκειται ποτέ να τα κατανοήσει.

Αν, όμως, οι άνθρωποι του ορθού λόγου, δεν μπορούν να εισχωρήσουν στο

Μυστήριο και στο Θαύμα μόνον με το μυαλό τους, οι άνθρωποι της πίστεως αισθάνονται, με τις πνευματικές αισθήσεις τους και τη χριστιανική καρδιά τους, την αγάπη του Θεού να κτίζει γι' αυτούς μια γέφυρα μεταξύ του ουρανού και της γης, για να μπορούν να ανεβούν κοντά Του.

Από την ίδια γέφυρα κατέβηκε κοντά μας ο Χριστός και από την ίδια γέφυρα μπορεί ο κάθε πιστός να περάσει από τη χώρα της αμαρτίας και των βασάνων και να ανέβει στη χώρα του Παραδείσου της τρυφής και στην μακαριότητα.

Εορτάζοντας τον Ευαγγελισμό, ορθοδόξως, τιμούμε την Παναγία, γιατί, με τη δική της παρθενική αρετή, προσέγκυσε τη χάρη του Θεού, έτσι ώστε Αυτή να επιλεγεί από Αυτόν, ως το Πανάγιο σκεύος, εντός του οποίου να μπορούν να ενώνονται αυτά, που φαίνεται αδύνατον να ενωθούν, όπως ακούγεται στους Χαιρετισμούς της:

«Χαίρε η ταναυτία εις ταυτό αγαγούσα, χαίρε η Παρθενίαν και λοχείαν ζευγνύσα». Στην Παναγία ενώθηκε το Άκτιστον με το κτιστό, το Θείο με το ανθρώπινο. Το κτιστό δάνεισε τη σάρκα και τη μήτρα για να σαρκωθεί ο άσαρκος και να χωρέσει ο αχώρητος η δε Θεία φύση δώρισε τη Θεότητα για να θεωθεί κατά χάριν η ανθρώπινη.

Η Θεοτόκος γίνεται η απαρχή, για να μπορούν οι άνθρωποι να βρίσκουν, κατά χάριν, τον τρόπο ένωσης και συμβίωσης του Θεού με το ανθρώπινο. Στο μυστήριο του Ευαγγελισμού «νενίκηνται της φύσεως οι όροι», καθώς η Θεοτόκος υπήρξε Παρθένος, προ του τόκου, κατά τον τόκο και μετά τον τόκο.

Ταυτόχρονα, καθίσταται Μητέρα όλου του κόσμου, διότι βοήθησε, βοηθά και θα βοηθά αδιαλείπτως, το ανθρώπινο γένος να βρίσκει τον αληθινό του προορισμό, που είναι ο Παράδεισος της εν χριστώ κοινωνίας του με τον Τριαδικό Θεό.

Η θεία οικονομία, κατά τον Άγιο Ιωάννη τον Δαμασκηνό, κορυφώθηκε στην Παναγία, η οποία, ως κατ' εξοχήν εκλεγμένη και υπήκοος στον Θεό, έγινε υπηρέτης της Αγίας Τριάδας, συνεργώντας στην οικονομία της σωτηρίας, όσο κανείς άλλος, διά μέσου των αιώνων και των γενεών.

Έζησε, όχι για τον εαυτό της, διότι δεν γεννήθηκε για τον εαυτό της. Έζησε για τον Θεό, για τον οποίον είχε έλθει στη ζωή, προκειμένου να εξυπηρετηθεί η βουλή του Θεού για τη σωτηρία των ανθρώπων, μέσω της Ενανθρωπήσεως του Θεού Λόγου.

Η Θεοτόκος, για την Ορθόδοξη πίστη, είναι εκείνη στην οποία αναφέρονται όλες οι προφητείες της Παλαιάς Διαθήκης, δηλαδή, ο καρπός της Παιδαγωγίας της

ανθρωπότητας, με στόχο την πνευματική προετοιμασία της για την υποδοχή του Θεανθρώπου.

Γι' αυτό, ως Μητέρα του κόσμου, είναι αδύνατο να αποχωριστεί από το ανθρώπινο γένος αλλά και το ανθρώπινο γένος να αποχωριστεί από την αγάπη και την προστασία της.

Είναι η κυήσασα τον Χριστό, το εργαστήριο της σωτηρίας των ανθρώπων, η δούλη αλλά και η Μητέρα του Θεανθρώπου και όλων των ανθρώπων. Δικαίως, η Παναγία έγινε άξια να ακούει το «Χαίρε Κεχαριτωμένη ο κύριος μετά σου, ευλογημένη συ εν γυναιξί» (Λουκ. 1, 28), καθώς είναι η μόνη γυναίκα που διατήρησε τη διπλή παρθενία, της ψυχής και του σώματος, μια αγιότητα, την οποία ούτε οι Άγγελοι έχουν, λόγω της ασώματης φύσεώς τους.

Ο Χριστός έκανε πάρα πολλά θαύματα, αλλά το πρώτο όλων, το θαύμα των θαυμάτων, είναι η, κατά τη Θεία ευδοκία και οικονομία, Ενσάρκωσή Του από τη Θεοτόκο, Γι αυτό οι πιστοί στους Χαιρετισμούς προς την «τεκούσα τον πάντων Αγίων Αγιώτατον Λόγον», ψάλλουν: «Χαίρε, των θαυμάτων Χριστού το προίμιον».

PERMANENTLY_REMOVED